

Editörden / Editorial

Sanal ve diğer tüm âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun.

Selçuk Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi bünyesinde çıkarmakta olduğumuz dergimizin üçüncü sayısını, "Din ve Dijital Yaşam" temasıyla sizlerin istifadesine sunuyoruz.

Önceki sayılarımızda farklı açılardan ele aldığımız "değişim" in, en hızlı ve en sarsıcı bir biçimde hissedildiği dijital çağları yaşıyoruz. Dijitalleşme ekseninde yaşanan toplumsal dönüşüm, ekonomik, politik ve kültürel alanlarda olduğu kadar dinî mecralarda da yeni bir yaşam biçimini ortaya çıkarmıştır.

"Dijital yaşam" olarak isimlendirdiğimiz bu yeni tarz, insanın toplumla, varlıkla ve yaratıcıyla olan ilişkisine derinlikler kazandırmış; bunun neticesinde varlığı veri olarak tasavvur eden "dataizm" gibi nevezuhur ideolojiler üremiş, şehirlerin ve ülkelerin sınırlarını aşan sanal topluluklar oluşmuş ve "çevrimiçi din", "tekno-dindarlık", "medya İslam'ı" gibi kavramlar türemiştir.

Dijital yaşamın beraberinde getirdiği bu baş döndüren değişim ve dönüşümün nihai noktada din ile ilişkisine ışık tutmayı hedeflediğimiz üçüncü sayımız, dijitalleşme-din ilişkisine çeşitli yönlerden yaklaşan altı özgün araştırma makalesi ile dört adet kitap incelemesine ev sahipliği yapıyor.

Bu sayıda dergi politikası olarak alfabetik biçimde sıraladığımız özgün araştırmalar arasında ilk sırayı, Burhan Başarslan'ın kaleme aldığı "**Dataizm: Varlığın Veri Olarak Tasavvuru**" başlıklı makale alıyor. Verinin günlük hayatımızda işgal ettiği konuma dikkat çeken bu çalışma, bir tür ideoloji haline dönüşen *dataizmin*, varlığa ilişkin veri odaklı bakışını gündeme getiriyor.

İhsan Çapçođlu ve Hilal Anık'ın imzalarını taşıyan **“Sanayi Devrimi'nden Endüstri 4.0'a: Dijitalleşme ve Dijital Dünyada Dinin Statüsü”** başlıklı ikinci makale nesnelere interneti, yapay zekâ, veri madenciliği ve artırılmış gerçeklik gibi dijital çağın ürünlerinin dini yaşam pratikleri üzerindeki etkisini inceliyor.

“Sanal Dünyada Mahremiyet ve Özel Hayat” başlıklı üçüncü makalede ise Sevdegül Çekiç, sanal dünyada mahremiyetin sınırlarını İslam hukuku ve ahlakî kurallar çerçevesinde belirlemeye çalışıyor. Sosyal medyayı sanal bir gerçeklik olarak takdim eden makale, dijital dünyada mahremiyet ihlalinin hukukî ve ahlaki sonuçlarını gündeme getiriyor.

Dijitalleşmenin, dünyanın postmodernizmle açıklandığı dönemle eşgüdümlü olarak başladığına dikkat çeken dördüncü makale ise **“Dijitalleşme, Postmodernizm ve Hibrit Dindarlık”** başlığını taşıyor. Mustafa Çuhadar tarafından telif edilen çalışmada dijitalleşme, postmodernizm ve dindarlık arasındaki ilişki, dijital mecralara uyumlu bir dindarlık formu olarak betimlenen “Hibrit Dindarlık” kavramıyla açıklanıyor.

Dijital teknolojinin bilimsel araştırma sahasında sağladığı imkân ve kolaylıkların somut bir örneği, beşinci sırada yer alan **“Ricâl Tenkit Araştırmalarının Dijital Kaynakları: İnternet Siteleri”** başlıklı makalemizde ele alınıyor. İsmail Kurt bu çalışmasıyla, hadis ilminin aktüel konusu olan ricâl tenkit araştırmalarının internet ve diğer dijital platformlarla birlikte evirildiği boyutu tahlil ediyor.

Zaman akıp geçse ve âlemler farklılık gösterse de insanın estetik ve sanata duyduğu ilgi her daim canlı olmuştur. Serkan Selalmaz tarafından kaleme alınan **“Hat Sanatının Sergilenme Usûlü ve Dijital Mecrada Hat Sanatı”** başlıklı son makalemiz, Kur'ân-ı Kerim'in istinsah edilmeye başladığı dönemden bu yana varlığını sürdüren hat sanatının günümüzün dijital mecralarında sergilenmesini konu ediniyor.

Bu sayımızda araştırma makalelerinin yanında dijital yaşam ve din ilişkisini muhtelif yönlerden ele alan literatüre dair dört adet kitap tanıtımı bulunuyor. Bunlar arasında Said Ercan'a ait olan *Dijitalizm* adlı eserin tanıtım ve değerlendirmesi, Kahraman Bulurcu'nun kaleminden vücut bulurken; Diyanet İşleri Başkanlığı gözetiminde bir komisyon tarafından yayınlanan *Sosyal Medya Ahlakı* isimli kitap Hasan Eryılmaz tarafından inceleniyor. Tanıtımı sizlerle buluşturulan diğer iki eser ise, Aslı Menekşe'nin kritiğini yaptığı Ramazan Altıntaş imzalı *Gençler İnançtan Soruyor* isimli kitap ile Mustafa Şengil'in incelediği Nazife Şişman'a ait olan *Dijital Çağda Müslüman Kalmak* isimli kitap.

“İslam ve Tıp” temasıyla yayınlamayı planladığımız bir sonraki sayıda görüşmek dileğiyle sağlık ve afiyette kalın, Allah'a emanet olun!

Editörler